PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUUSEUM
FOND K16201

Maardu alg kooli

kroonikaraamat

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUUSEUM
FOND K16201

A 2659
ENSV Vabariiklik
Õpetajate Täiendusinstituut

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

Saha algkool, mis 1919 aastal Maardu mõisa ülevõimise läbi Maardu algkooliks nimetatud sai, on üks vanematest koolidest meie kodumaal.
Tõelehme kirikuraamatust loeme, et juba 1737 a. on Saha herra Kapten v. Gerstorff Saha külas Jumala auus ja vaese talumehe hinge õnnistuseks kooli asutanud; koolmeistriks oli Onni Abram ja temal oli 8 koolilast.
Edasi loeme, et 1738 a. kohe pärast Mardi päeva algasid jälle küla koolid, arvatavasti jätkas siis ka Onni Abram Saha küla koolis oma eelmise aasta algatud koolitööd.
Kus kohal Onni Abram kooli pidas, kas kuskil talu toas, või oli selleks mõisaherra poolt ka kooli maja ehitatud, selle kohta puuduvad andmed. Nüüsamuti pole ka sellest mingisuguseid teateid, kui kaua Onni Abram kooli pidas ja kes tema järeltulejad kooliõpetajad olid.
Onni sauna talu on Saha-Loo külas praegu alles, aga Onni Abramist ei tea ei seal talu elanikud ega ka teised Saha küla vanad inimesed midagi seletada. Wahe peal on aga Saha kool seisnud, sest kõik Saha küla vanad inimesed tõendavad, et nende lapsepõlves kooli pole olnud, ega ole ka nende vanemad kooli olemisest midagi rääkinud.
Lapsed õppinud lugema kodus-

Tõelehtme kirikuõp. Tomberg teab seletada, et vanemad teated, mis Tõelehtme kihelkonnast on üles märgitud, on Tallinnas konsistooriumi ehk Pit-

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

ema õpetuse järele, kuna kirikherra igal talvel ükskord külas Jürisaares. peres lapsi loetamas või katsumas käinud. Iga lapsele, kes lugeda oskas, kinkis kirikherra mingisuguse vaimuliku sisuga raamatukese ja mõnele selgesti lugejale isegi mõne testamendi või kirikulauluraamatu, kuna neil lastel, kes lugeda pole mõistnud, kahe käega kaelust kinni sasinud ja mõnda wahest loetamise laua alla pugema sundinud, sellepärast kartnud lapsed kangesti kirikherra karistamist, ega pole tahtnud kaegi oskamatu olla.

Laskis õues võtsuus ja vaatus käsi punk.

Saha külas olnud kaks kõrtsi, ühte seisvat kõrtsu Loo ja Wadioja. Loo kõrtsus, kus 1860 aastal viimane kõrtsimik Adam Tuitsmann ära surnud, seisnud tühi. 1867 aastal kinkis Saha mõisaherra v Clodt Loo kõrtsu ühes kahe päeva (12 tiinu) suurusega maaga walla koolile. Et kõrts wana paekivi hoone oli ja parandust wajas, siis andis ka weel mõis omalt poolt kaewis mineva materjaali ja üks wõeras mees, kes Tolupilli Mihkel iks hüüti, hakkas koolimaja ehitama.

1868 algul sai uus Saha walla koolimaja sisse õnnistatud ja noor Jumalakartlik koolmeister Räits 18a. algas muidu wahepeal kanaastaid katkenud koolitööd. 30 koolilapsega. Kooliõpetaja Räitsi kohta kää

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

giwad selle aegsed koolipoisid

kes alles elawad, et Päits oli tõsine waga mees, armastas pühakirja uurida, hakkas Maltsweti usulisekss ja läks suure kirja uurimise läbi peast segaseks, nii et kahe aasta pärast ametist lahkus, kuna pärast terweks saamist siesama Päits weel Lagedil õpetajaks olnud Teine Laha algkooliõpetaja oli Mathis Schulbach, haigetamud mehikene, kes kahe aastase ametisolemise järel ära suri soojatõve haigusesse

Õpetaja vaimulikke laule.

soojatõve

Kolmas kooliõpetaja oli Th. Kikajon, kes 1871 a. 20 aprillil Laha walla wolikogu poolt sai walitud. Selle aegsi walimise protokolli järele on kolmeistkile lubatud palka juurde 90 maksini raha intressidest 1 Rubla raha jo magasini wilja kasudest 1 schwert ruckid, mille tõenduseks protokolli alla terwe rida wolikogu mehe nimesi on tõnnatud

Kooliõpetaja Kikajon olla wali mees olnud ja koolis kõwa korda pidanud, nii kui selle aegsed koolipoisid Albert Sepp ja Albert Murre jutustawad, kes alles elawad. Olgu mun seas nimetatud, kuidas sel ajal lohakuse eest karistati. Üks Kikajoni koolipoiss Järwe Johan räägib oma õnnetust: temal juhtunud kord klassis kogemata alt poolt häälitsema, sellest teada saades tallutanud kooliõpetaja teda klassist wälja ja wiinud pesu-

Pojad Karl Alex. Karl Juh.

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

kööki, seal olnud suur jäätise klomp nii kui wäikene weski kivi, mis õue-katla seest oli wälja sulatatud, jah kunise trahwiks pannud koolitõpetaja toda teriwks tunniks ajaks-paljatagupoolega selle jäätüki peale istuma.

Õpetajal Kikajoni olnud kaks poega Kaarel ja Aleksander, kes need pidanud wahest kooli, kui isa kodust ära käinud. Koolilapsed pole aga poiste sõna kuulanud, ronimud koolimaja katusele ja teinud kisa, nii et kostnud külasse. Kikajon armastanud rohkesti viina wõtta, mille tõttu kehwus külalisiks kippunud, nii et tihti pole mõisas leibagi tarbeks olnud.

Neljas koolitõpetaja oli Jüri Püümann, kes kaks aastat õpetaja oli, olnud ka wali mees kooli töös; kes kõige selle aegse wõetegu lapsi õppima sundinud, sõnakuulmatuid punatüwide ja ernestega peale põlwili hurka panes ja jowelaudaga wastu käemüüske lüües.

Peale selle olnud Püümann ka hea põllumees; Wiimati ostis Püümann Nehatu-Wäo külas Yaago talu ja hakkas põllumeheks.

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	Viies Laha Kooliõpetaja Jaan Meier oli pehme loomuga mees, pidas aastat kooliametit, oli hea muusikaga ja lauluinimees, mõistis ilmselt muusikaviisistada oma häälele järele rahvast laulma õpetada.	Valitud 20. okt. 1877
	Õpetaja sai palka: valla poolt 44 rubl raha aastas ja mõisa poolt 60 v. rendi all talu, millel oli 14 vakamaad põldu. 1884 a. Laheda volikogu vähendab õp. Meieri palgaraha 25 rubla peale 1885 a. saab jälle palka 54 rubla. 23 ap. 1884 a. võtab õp. Jaan Meier üheks aastaks ka vallakirjutaja ameti oma peale 30 rubla aastas ja kooli meistri palk on jälle 49 rubla.	1885 a. viiakse koolimajasse õlgi 135 Lb ja raha 3 r. 80 c.
	1886 a. kooliüldkuludeks läks 65 rubla.	
	Kunes kooliõpetaja Joh Liipa oli õpetajaks 1½ aastat. Nimetamisväärilisi tähtsusi õpetajast Liipast pole jäänud. Rahas on kuulujutt õpetaja Liipa kohta, et viimane olla oma isa linnateel ära röövinud või tapnud	
	Leitsmes kooliõpetaja Bleimann oli 18 aastane, kui valiti ametisse	
	ja pidas kooliametit kuni 1915 a. veebruari kuuni, kuni sõjavalja kutsuti	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	Tähendatud seitsme õpetaja ameti ajal jäävale oli vana kõrts sisi ümberkohendatud Koolimaja ja 57 a. jooksul elukardetavasti jäänud. Maailmasõja ell aastal olid palgid uue Saha koolimaja ehitamiseks kohale toodud ja uegi uue koolimaja vundament vana koolimaja õhtupoolsesse otsa valmis kaevatud. Sõja lahti puhkemise pärii uue koolimaja ehitamise seisma ja palgid pandi katuse alla varjule	
	Peale Bleimanni sõjaväljale minemist jäi Saha Kool kinni ja seisis kuni 1918 a. sügiseni - saksa sõjavõimude lahkumiseni.	
	Eesti valitsuse algul avati Saha Kool uuesti, õpetajaks valiti sellaegse vallavanema tütar Alide Proosallik (Siimu talust).	
	Et koolimaja oli sisse kuivamas; ei usaldatud sinna enam lapsi sisse lasta, vaid koolirunnikse üüriti Lutika sauna kamber. Ka koolipingid olid laguenued ja neidgi ei jätkunud kõige õpilastele, nii et mõned lapsed olid sunnitud lahtiste laudtükkide peal kirjutama	
	Järgmiseks sügisekś toodi Saha kool Maardu mõisa ülelt koolimaja palke polnud enam vaja, aga koolilaudu kibedasti tarvis.	1919 a.
	Tallitaja Proosallik ehitas koolimaja palkidest omale elumaja ja tegi Maardu koolile 25 uut kooliplinki. Pingid olind 2-le istmelised ja tugevasti tehtud.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

Saha kooli Maarde algkooliks ümbermuutmine muutis kooli kahe komplektiliseks. Alates Proosallik jäigahatajaks ja tema sugulane Theodor Pappel Tõnnisist valiti õpetajaks. Juhataja A. Proosallik oli küll hagar õpetaja ja hea seltskonna tegelane, aga ilma õpetaja kutseta ja vähese haridusega. Maakoolivalitsus nõudis juhataja kohale kutsega õpetajat; valiti juhatajaks Nehatu vallavolikogu poolt endise juhataja vend Johannes Proosallik (pärastine Maarde aednik).

Maavalitsus Joh. Proosallikule mingil põhjusel ametisse ei kinnitanud, selle peale vaatamata, et viimasel küll oli õpetaja kutse, vaid määras omalt poolt J. Saharovi ja endine juhataja A. Proosallik määrati õpetajaks. See viimasele ei meeldinud ja hakkas oma venna kasuks Saharovi vastu kihutustööd tegema. Maakoolivalitsus sellest kuuldes vallandas 1921 a. nov. kuus Proosallikü õpetaja ametist ja määras ajutiseks asetäitjaks sellesama valla Nehatu algkooli õpetaja Olga Karelli. Jõulu vaheajal kinnitati välja õpetajate valimine. Juhatajaks valiti J. Saharov ja õpetajaks preili A. Aatassepp (ajutine ilmakutseta).

Koolijuhataja Saharov oli ühtlasi ka maamõõtja ja et korraga kahte ametit pidada ei saanud, siis jättis järgmisel aastal õpetaja ameti, millega tegi rahvast ei rahuldanud, maha ja hakkas ka maamõõtjaks.

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

1922 a. 12 augustil valiti Kehtna valla volikogu poolt Maardu algkooli juhatajaks Peningi valla Perila algkooli juhataja Eduard Ploompuu ja õpetajaks Anija valla Kehra algkooli juhataja Ida Smit - abielludes Schiffer.

Kui 1919 a. kool Maardu mõisa toodi, oli majas palju muid elanikke. Maja ülemisel korral neli perekonda asunikke ja alumisel korral praegustes klassiruumides ning Kohna valitseja August Kurvits. Kõik elanikkude perekonnad ja koolilapsed, kui ka õpetajad käisid ühise koja kaudu välja. Igal asunikul oli maja ukse all oma kaupinu ja muu varvilise majandus koldude kogu

Kaks aastat töötas kool maja õhtupoolses otsas kahes keskmises ruumis ja õpetajad elasid kahel pool tagumist klassi, üks praeguses koolijuhataja sahvris - teine majaministoas.

1921 a sügisel sai kool praegused klassiruumid kätte ja ringkonna valitseja A. Kurvitsa järeltuleja asus (Tremmann) kõrvalmajasse endise valitseja mõisa

Algaastail oli Maardu algkoolis õpilasi 60 - 70 lapse ringis, aga mõne aasta pärast, kui vanad mõisatöölised olid lasterikaste perekondadega mõisast lahkunud ja noortel asunikkudel veel koolieälisi lapsi ei olnud hakkas koolilaste arv vähenema. 1925/26 õppeaastal oli Maar

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	du algkoolis ainult 34 õpilast. Kool muudeti 1926.a. 1. jaanuarist ühekomplektiliseks ja töötas üle-aasta laste vastuvõtmise tõttu I - III ja V klassiga. Lootes, et järgmiseks kooliaastaks laste arv uuesti tõuseb ja kool uuesti kahekomplektiliseks saab, jäid õpetajad mõlemad kohale ja töötasid ühes komplektis kuni määratud poole palgaga kuni 1. VIII. 1926.a.	
	Oma huvi ja kooli edaspidise olemasolu pärast korraldasid õpetaja Maardu koolirinnakonnas lastelugemise kuni 1924.a. aastani, millest selgus, et laste arvu vähesus oli tingitud sõja ajast 1919.a. aastal polnud Maardu koolirinnakonnas sündinuid rohkem kui kolm last, kuna 1924.a. aastal sündinud laste arv tõusis juba üle viietekümne.	Loetud laste-nimekiri on 1925.a. Kooli-kirjade kogus.
	Nii hakkas ka laste arv aasta-aastalt uuesti tõusma ja kui 1924.a. sündinud lapsed 1933.a. sügisel juba kõik koolis olid, oli Maardu koolis juba seitsekümmend neli koolilast.	
	Maardu mõisa maade jagamisel oli ka koolile planeeritud 18 ha. talu, mida kaks õpetajat juba juhataja Saharovi ajast alates oma vahel pooleks kasutasid 1923.a. kevadest peale, kui juhataja Ploompuu ja õpetaja Schiffer, kes mõlemad põllumajanduse vastu huvi tundsid ja nüema aja viisi	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

järele maid harida ja võõrkeeda
püüdsid, hakkas õpetajate maja-
pidamine kohaliku rahva keskel
juba kadedust ärgitama.
Uue algkooli seaduste põhjal,
mis lubas õpetajate majapida-
mist lõpetada, võttis 1932 aasta
kevadel Nehatu valla omavalit-
sus juba enne riiklist koolitalu-
de ümberkorraldamist õpetaja
Schofferi maa ära-jättes 0,25 h.a.
Koolijuhataja Ploompuu maad
kärbiti ka vähemaks-jättes veel
kolm h.a põldu ja kaks h.a heina-
või karjamaad-kokku 5 h.a.
Ülejäänud maa osa koolitalust
jäeti arvatud isegi kolmanda-
ma ette nähtud õpetaja maa 0,25 h.a.
anti Nehatu vallavolikogu poolt
Koolitee nr 1 ja 4 kõõnbergile se-
nini maksetud 120 krooni aas-
ta palga asemel kurnata,
kuni riikliku planeerimiseni
1933 a. sügisel toimus Maarde-
koolitalu riikkline planeerimine
Koolile jäeti seitse h.a ühes õue-
platsiga, siis veel vanade kooli-
maa nimel kooli koha juurde 2 h.a.
Puutöölise Oskar Jalakas'ele 4 h.a
talu, sepp. August Kiivit'ile 0,25 h.a.
põldu ja ülejäänud maast asundustalu.
Enne riiklist planeerimist jõud-
sid õpetajad omal algatusel kõige-
paremast ja koolimajale lähemast
põllust kooli ümber kätse ja vilja-
puu aia platsi, sest et kavalil ae-
ga ei olnud, ära piirata.
Koolimaja asutamine näitlik-

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

ainelist kulu, kõigepealt tuli platsi aiaga ümber piirata. Said ostetud aiapostid ja mõni kera okastraati

Et oma kasvatatud õunapuud liiga kaua oodata laseval, otsustati esialgu üksnda s.o 11 õunapuud osta, nisamuti ka noori põõsaid ja pistokse, kuni jõuab pärast ise seemnest kasvatada ja uusi sorte arendada

Õunapuud ja põõsad said ostetud Rae mõisast vana kooli õpetajast aednik Jürgensoni käest

Aia asutamiskaha polnud kusilt saada. Valla poolt polnud toetust loota, parema meelega oleks nähtud, et ka aiaalune maa 0,7 hekta, kui õpetajatemaist ülejäänud põld oleks kooli teenijal palgana kasutada.

Omal algatusel korraldasid õpetajad Ploompuu ja Schiffer kaks aastat järgi mööda 1931a ja 1932a. kevadel kooliaia heaks loteriid-allegri, mis mõlemad kokku iks said kaks kümmend 120 krooni puhast tulu andsid, sellega olid esialgsed aiaasutamiskulud kaetud ja jäi veel koolekogu kassasse raha ülegi.

Kooliaia ümber elava kunstkaia istutamiseks käis koolijuhataja Ploompuu 1931a. kevadel oma hobusega Viimsi metsaülema käest Viimsi metsast vanema-klassi õpilastega seltsis kuusevõrsikuid toomas. Lapsed jun-

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

kirjid terve suure koorma kauseid võõrsile, mida koodeus ühes õpetajatega rohmaia ja õuenõmmel istutasid, aga metsa alused kõrvised ei hakanud kasvama ja kuivasid suuremalt osalt kõik ära. Palju paremini edenes õmmaia nurgas katsepeenras kasvatatud kaneskede ümberistutamine.

Kis puutub koolimajasse enesesse, nii klassiruumidesse kui õpetajate korteritesse, siis jääb aastaid tagasi vaadates ja minevikku meelde tuletades mitme kesine mõru mälestus. Klassid olid esialgu väga külmad, sest vanad mõisaaegsed ahjud olid enam ilusitteseks kui soojaandjaiks; mitu aastat järgimööda seisid suurte ahjude kõrval pisikesed plekist hõõda ahjud, mis lõuneni küdesid, kus lapsed korda mööda käsi soendamas käisid. Kõige külmemal ajal ei aidanud mingi sugune kütmine ruume soendada, otsisime õpetajate korteritest ja peaaegu igaspisemas ruumis majas teisel korral klassi asupaika.

Sugugi parem lugu polnud õpetajate korteritega. Majal ei saanud soja, kui kõõgis, kus terve elamine oli koondatud. Elukorteris said käidud ainult kahekaesuka vahel magamas.

Kütte puud said tihti otsa, neid

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

tuli igal aastal oma raha eest juurde osta – lihtsalt eitahtsid minna vallast nurruma, kus puu-kulu juba mõnedagi paljuks läks, et terved kolm kümnetu sülda puid juba õige küttus.

1931 aastal 10 nov. korraldatud koolekogu koosolekul otsustati valla esindaja H. Piibori ettepanekul õpetajatele normi puud anda viis sülda aastas

Otsus sai täidetud, aga aasta pärast muudeti koolijuhataja ettepanekul Maarda õpetajate puude norm uuesti vabaks 29 sept. 1932 a.

Maja kütuseks tuleks ütelda: Ruumi on küllalt; klassid on avarad ja õhurikkad; koolil on võimalik omas ruumis pevõhtuid korraldada ja raha teenida, niihästi kooli kui õpilaste jaoks, mis õnnestes summadega on ettevõetud pikki-õppereisusi vanema klassi õpilastega.

Narva 1 juulil 1927 a.

Tartu 15 juunil 1929 a ja 1 juulil 1931 a.

Pärnu linna 14 sept 1930 a.

Nimetatud õppereisudest on igaüks vähemalt 150 – 60 krooni maksma läinud.

1934 a sügisel lahkusid õpetajad Ed Ploompuu ja T. Schiffer Maardust ümberpaigutamise teel maakoolivalitsuse poolt. Eduard Ploompuu Ülgase algkooli juhatajaks ja Ida Schiffer Vaida algkooli õpetajaks.

20 sept 1934 Koolijuhataja E. Ploompuu

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
21. sept. 1934.	HSM Kaal: valitsuse otsusega olen määratud Tsenstuse kuvides Õppejõudude tsenstuse seaduse § 85 põhjal Nehatu valla Maardu 6.kl. algkooli juhatajaks, arvates 20. sept. 1934. a. Ametlikumise väärtuse üle nimetatud kuupäeval, need kahtlevad asuvad täitma juba 17. sept s.a., vest 1 klass algas küll ei tähtpäeval. Ümberpaigutus sündis omal soovil. Olen enneseda õpetajaks Kõnnu valla Viinistu 6kl. algkoolis. Mina, Elmar Adam-Adolfi pg. Oja, olen sündinud 16. juunil 1906. a. Valga linnas; lõpetanud Võru Õpetajate seminari 1926. a.; õpetaja-ameti olnud 7 aastat. Kooljuhataja.	
23 nov. 1934 a.	Maardu algk. õpetaja Amanda Juhani tütar Pechter (Pähter) on sündinud 28 mail 1907 a. Tallinnas. Kutsehariduse omandud Tallinna pedagoogiumis, mille lõpetas 1929 a. Sellele järel täitnud üks aasta asetäitja õpetajana Harjumaa koolis ning 1931-1934 a Varde algkoolis määratud õppejõuna. H.S.M. Koolivalitsuse otsusega, tsenstuse kuvides ja omal soovil ümber paigutatud Maardu algkooli õpetajaks, arvates 20 sept. 1934 a. A Pechter Maardu algk. õpetaja	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
1.X 34.	Koolinoored pääsevad rõõpsa mulje nii remondilt kui ka puhtuselt. Õppevahendid – puudulikud õõnsuselt, ja mis olemas, needki valmistuskavalt kaunadamad halva ümberkäimise tõttu. Mulcola tüüne hoolates teospäevast mitte kõrgeparem, vest teadmata, millest see kõik tongitud, ja kuidas koda ja paranemist saavitada. Õpilasi esimesel koolipäeval, 17. sept., I klassi alues 4, kuna pidi vastava nimekirja järele neid olema 19. Lastevanematega selle üle räägides, oruto, et nemad lihtsalt ei taha panna lapsi nüüsna kooli, aega siis küll kõvasti, kui saavad 10 aastased. Pikema selgitustöö järel sain sõsendada enamiku sellistele lastevanematele veendumuse, et nad on seda kohustatud seda tegema ja vastasel korral leidub selgi abinõusid neid selle kohuse täitmisele sundida, mis neile mõisena tundus, vest varem pole selle asja pääle nii vaadatud. 1.X oli juba I kl. õpilaste arv 14, puudus vaid veel 5. Nimed: 1. Bataškov Linda, 2. Ellmann Enith, 3. Filipov Enith, 4. Krumberg Asta, 5. Käänberg Regina, 6. Lüpa Benüta, 7. Lüpa Ülo, 8. Metsman Lilli, 9. Nüm Linda, 10. Piibor Aino, 11. Piibor Uno, 12. Samp Helmut, 13. Sepp Endel ja 14. Tamson Linda. 1.X Õppenõukogu koosolekul paelatti tunnid päevaselt: Õpetaja-juhataja E.O.-ga: Matemaatika I, II, III, IV, V, VI; maateadus- IV, V ja VI; ajalugu IV, V, VI; looduslugu - I, II, III, IV, V, VI; tööõpetus (poistele) IV, V, VI, võimlemine (poistele) IV, V, VI, käsitöö- IV, V, VI, laulmine - IV, V, VI, kokku 28 tundi.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

Õpetaja A. Pechtori tunnid: Emanuel – I, II, III IV, V, VI, väärkeel (5.kl. inglise ja 6.kl. saksa keel) V, VI; väimlemine (tüdr.) IV, V, VI ja kõrgele I, II ja III; kadulugem I, II ja III; laulmine I, II, III, VI, V, VI; usuõpetus I, II ja III. Kokku 32 tundi.

Kool täidab 2 klassikomplektiga, ühendatud I + II + III ja IV + V + VI.
Noorema komplekti juhatajaks – ~~tundus~~ pr. Amanda Pechter, vanema kompl. klassijuhatajaks – Elmar Õpp.

Õpetajate korrapidamine otsustati (samal õppenõukogu k.) piidada nädala kaupa vaheldumisi. Hommikpalved otsusti korraldada kaks korda nädalas, esmaspäeviti ja laupäeviti, kestvusega à 10 minutit.

Senini puudus koolil kantselei ruum, ja selle asemel oli täitnud selle kooli-juhataja ajal – tema kõik, mis toimus kõik asjaajamine ja kaosolekute pidamine ning väljastatavate vastuste vastuvõtmine. Kuna täiesti ruumidistati teisel koolimaja korral kaks tuba, siis said sinna õpetaja kontor ja endine õpetaja-kontor otsustati õppenõukogu poolt võtta kantselei alla.

2.X 34. Koolil puudub regulaarne muusikariistal laulmisõpetamiseks. Et vallal selleks vastavad summad puuduvad eelarves, otsustas vallavalitsusega selles asjas räägkides, et nemad sel aastal seda muretseda ei saa. Et aga ilma muusikariistata laulmisõpetamine olenes tublisti kannatamatuks, siis said kõik võimalused ja kontaktnäitsemed katsetatud. Lõpuks sai lapsevanem Juhan Tremmaniga sooritatud kokkulepe, et ta annab oma klaveri

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

kaolik tarvitamisens, tasn rest, mille määrab kaoli Haolekaeja oma äranägemise järele, kevadel, mil on näha, kuipalju on klaver kulunud.

10.X 34. Käib rgapäev rahvakeel-lastevanemad kaalipuhatapat külastamas palvetega, et tema lapse kingimata saaks taetust kaoli poolt, pöljused – mrus lesed saavad, siis antagu rgaühele. Sarnaselt olevs tulnud taetust jagada peaaegu kõigile. Kui kaalipuhataja mõtte andis, et sellest vast ei taha midagi välja tulla, Teil pole selle järele tungivat vajadust, et sarnasel juhtumil Haolekaeja ei saa 1ere palvet paatavalt ahmitada, siis võttis lapsevanem väga välgakutsuva poosi ja tegi nõnda lausus: Hää küll, hää küll, aga millal tuleb lastevanemate koosolek? Ja nagu päratt mõnegatelt lastevanematelt nende sõnade tähendust nuulsin, olvat need sõnad tõsine ähvardus, sest senise tava järele olevat alnud lastevanemate koosolekud lihtsalt naeru kahtepäevad õpetajaile, kus rgaühes sõnakamast lastevanemaist arvamud tulise väljase ensel olevat õpetajaid sõimama rgaühgiste sõnadega ja oma südant kergitada. Lastevanemate koosolekut nujutamud oma distsipliini peaalt käärakamat laenta, õigemini laada lõppu. Ka mulle jäi selle lühikese häägu kestel kindel mulje, et õpetaja kohtlemine tundus väke imelik, ja et lastevanemad (mõnegi mõned) armastasid jagada õpetajaile kohe rapnalaine kõrne lihtsalt – õpetajad on lasknud kasvada ümbruse hüga üle pää, millele tõtte autoriteet kui müügmus pundus.

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
14.X 34.	Lastevanemate koosolem kooli ruumes. Koos nohkerti lastevanemaid – 25. Kooli-juhataja E. O ja referaat: Hinnet kooli-reformist; kooli tegelikke küsimusi: väärnähtuse tuvastamise aspekt, kooli-kord ja puhtus, korralik käitumine. Õpetaja A. Pechter kõneles kontaktist kooli ja kodu vahel. Enne päevakorra juure asumist kooli-juhataja tutvustas koosolekuid üksik-asjaliselt lastevanemate koosolekute kohta käivate seadustega, ning millised ülesanded on sel koosolekul. Ja puhtus ka tähelpanu sooni tehtud väär-nähtele, ja palus igal koosolekul kramplikult kinni hoida koos-oleku korrast.	
	Lastevanemate esindajaks Haaske-kooli valiti Juhan Treuman ja tema Käänberg, ja Õppetükooki – pr. Amalie Plaumann	
	Lapsevanem R. Ennik tõstab üles küsimuse, anstada kooli juure saun ühes peesitusruumiga, mis võimalik ehi-tada väiksete kuludega, ja et see ai-taks tublisti ka kaasa õpilaste keha-lisele puhtusele, mis nõuaks nii vaeja parandamist. See teenitab aga kohe eleust ja vastuhäält: kardetakse nõrgemate poolt, et lapsed suusi-tamise siis kooliss samas käima, ja et õpetajad hakkavad ka siis kooli-samas käima, ja nemad juba õpe-tajate valla kulul sauna ehitama ei hakka (lapsevanem Rivikangur). Sellele vastas pikemalt kooli-juhataja ja nõudis selliste vaimu kaotamist kooli vastu, mis tuleks panemist-	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

nii koolile kui ka lastevanemaile. Häälestamisel sai ettepanem, arutada koolipuue saamist, peale 20, eraopetajate juures.

15.X34. Täna, esimesel koolitunnil tormab ~~klassi~~ vihane naine peagaga klassi, ja otse õpetaja-juhi E. Oja nina alla, kel oli parajasti I+II+III klassi matemaatika tund, ning käratab: mõni saatsite mu poja koolist kodu, ma tahan Teile näidata, mis pändikamm see on! Põrutades palaga vastu maad ja vehelides õpetaja nina all kordab: Ma Teile alles tahan näidata, kuidas mu poega kodu saadetakse. Õpetaja palus korduvalt, et lapsevanem lahkuks kohe klassist, ja vastas niikaua, kui tund lõppeme, siis lahendame selle asja. Lõpetus oli sunnitud õpetaja lapsevanema päraga kõrvaldama klassiruumist, et lõpetada õpilaste segamist.

Ja nüüd pass, II kl. õpilane Heinrich Haab, kes enast maha jäi, selgitab klassi ees, et neil tulnud talu rehepeksu-masin, ja tema tahtnud kodu jääda, ja valetanud emale, et teda olevat koolist kodu saadetud, ja ema valinud kohe vembla, võtnud tema käest kõrvale, ja lausunud: Oot, ma lähen ja näitan neile!

20.X34. 20.X34. vallandas koolijuhataja senise koolitöötaja Aino Käsnbergi, kelle naine päeb juba mitmendat nädalat rasket vaheaegust, milline puhtum asti ütlemise pärale Eesti ajaloos. Naine päeb väga maruvalu mulje, milletõttu ka juba ammu on

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

lastevanemate poolt nõutud tasu mahavabastamist kooliteenuste eest, ent millegi pärast ei suudetud seda teostada. Huvikooliteenistuses sai Anna Braaman, pr. A. Pechteri (õpetaja) ema, mida pid. tegema just nimelt pärast.

1.X 34. Tänasega alates hakkavad saama õpilased kooli teevett suurel vahetagal. Tee eest tuleb maksa umbes 3–5 senti kuus. Teevee veedab kooliteenija, kelle on õpilastel oma.

Tänasega alates on koolis sisse seatud üldkonnapidaja õpilaste hulgast, kellele alluvad klassikonnapidajad, ja kes vastab konnapidaja-õpetaja ees kogu kooli korra ja varanduse eest, mis klassis

17.X 34. Tänasel Hoolekogu koosolekul hakati lastepäevikute korraldamise asja, mis oli otsustatud korraldada Õppenõukogu koosoleku poolt 20. okt. s.a. 17.

Seks määrati kr. 25.– Hoolekogu summadest. Mainitud summast puudus osa annab koolijuhataja, mille tasub Hoolekogu päevikute sissetulekust.

Päevikute korraldamises tekib viivitus. Varem pole päevikuvaba tulekut üldse olnud, kingad on välja antud Hoolekogu esimees. Nüüd aga on Õppenõukogu seda otsustanud teha. Hoolekogu-liige T. Rõõmberg arvab ja nõuab, et päevikuvaba tulek peaks ära jääma, see olevat narritamine. Ka laenab T. K. Hoolekogu pea ajal kassas olevast rahalisest pühitsetel (advents?)

Ka otsustab Hoolekogu ellu kutsuda Hasonimi nõudmisel ruttuandi.

Ja lahane vallale ettepanek vastavate ruumide korrastamiseks.

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
1. XII 34	Täna 1. dets. algus ühes seltskondlike organisatsioonidega. Kõned: E. Õpp — Mida peame sellest õppima, J. Treuman — 1. dets. meie vallas (mälestus-), Pr. A. Laka. Natuke osa koolkaribes. Õpilaste ettekanded: kõnesid ja massdeklamatsioon. Kaasilmale orkestri saatel. Rahvast palju.	
10. XII 34	End. õpetajate ühiskäigust (seoses laomaade ja posti pensionile) lammutati plüüt-petsa, ja tapetseerist ühiskondline täna (laapet valla poolt) järgmiste isikute poolt: Gustav Metsfak, Oskar Talakas, Ewald Sommer (Nõukogu Tuletõrje); Alis Lätt, Leida Kiivit, Salme Õpp, Louise Laaki (Naiskoolkaribe); ja Emilie Negotko, Juhan Mäepea ja Hugo Sommer (orkestrid) — ning Juhan Treuman (Haolekogu). Selles rummus peetakse nüüd näidendiharjutusi ja laulupraave, ning ka koosolekuid. Oli kõnealdatud ka ühisland Koolkaribe ja Tuletõrje poolt.	
27. XII 35.	Haolekogu poolt, mängitõ A. Rutoki „Vaimuhead", E. Õpe lavastusel. Dekoratsioonid valmistaja E. Õpe. Rahvast peal rohkesti.	
5. II 35.	Koolirummides „Kodu- ja huviõhtu" Eesti Kaitseliidu saatkonstruktori R. Hansoni poolt. Ehkki kaitseliidu laeng, ent siiski ka omaalgatuslt rohkesti ka täiskasvanuid. Päälekõne, mis käsitas päämiselt kodust kasvatust, ka valgepilte (400), ja muusikat helipladatidelt, kodumaa helinditest. Pääs: täiskasvanud 20 s., õpilased 10 s., kehvemad õpl.-ilma.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
5. II. 1935.	Külastasin täna, 4 naise- ja kuuriõhtuid Kaejuma karilões korraldades, Maardu algkooli. Osavõtt täiskasvanute kui ka õpilaste poolt oli väga elav ja kõrt nagu kunagi varem aja kestes käige parem. Kuna ma kolme aastaeest ka korra siin käisin ja sellekorrased ehted veel elavalt meeles, siis pean tõdema, et mitmesti karikamaja ruumide ümberehitus kord kui ka õpilaste ja isegi täiskasvanute varustuskuns viib muuni ülevaatlike tulemuseni. Igatahes viin soovin ehtedust käige paremat mälestuse korras. R. Hansen ep. – Eesti Kaitseliidu naiste instruktor.	
6. II 35.	1. II 35. a. on avatud Nehatu valla av. Raamatukogu Maardu osakond. Raamatuid esialgu 200, kogu-juhatajaks on karilejuhataja Elmar Ojaa. Raamatukogust juundub kapp, raamatud on asetatud juurdele.	
7. II 35.	Hoone, kus on kool, on nüüd poolt kongeltud vallale koolimajaks, kuid siin on ka mitmed üürnikud. Maja teisel korral: Mägi Katariina (maksab vallale aastas kr. 18.–), Grünbaum Artur kr. 24.– aastas), teises majaosas: Kreek Joh. (kr. 12.– aastas), Haako Katariina (kr. 18.– a.) Täna oli terekorra üürnike juures (sääl asub ka õpetaja korter ja õpilaste tegevuse ruumid) suurem pummelung, kuna siis mehed käisid kooli koridoris kuusemas. Kooliteenija, kes juhtus ühele poole, ja meest naeruma hakkas, pidi ähmasdamata muusikale eest plehtsu pistma. Kui kooljuhataja kohale jõudis, polnud „kangelasi" enam muidki leida, kuid lahtised ukstavad jõiavidat.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
24. II 35.	24. II oli Maardu koolimajas 17. a. puhul aktus, mille korraldas Maardu kool ühiselt kohaliku organisatsioonidega. Vaatamata halvale ilmale ja käbalatele teedele oli rahvast aktusel palju. Aktuse numbrid kaunistatud. Kõnelesid: A. Krüüa (välismõnekaga) ja E. Ojamaa. Aktusel anti üle ka koolijuhatajale E. Ojale ära E. Punase Risti kiituskiri [illegible] elu päästmise eest.	**Harjumaalt.** **Kiituskiri inimelu päästmise eest.** Punase Risti peavalitsuse otsuse kohaselt antakse endisele Wiinistu algkooli õpetajale ja praegusele Maardu algkooli juhatajale Elmar Ojale inimelu päästmise eest uppumisõnnest 12. juulil m. a. Loksa lähedusses kiituskiri. Kiituskiri antakse Ojale üle wabaduspäeval.
29. V 35.	Kooli-aasta lõppes 29. mail kell 12.00. Kooli-aasta lõpuaktusele pühiti enda rohkem pidulikumat ilmet.: saal oli dekoreeritud, aktus oli [illegible] sisustatud kõnedega, laulude ja deklamatsioonidega. Sel aastal oli kahjuks väike lõpp-klass, kõigest 4 õpilast: Ellman Leonida, Ojamaa Paul, Kotkas Asta ja Hüe Meeri. Lõputunnistused said kätte Ojamaa Paul ja Ellman Leonida, kuna Kotkas Astal jäi järelevaatamisele ajaloos ning Hüe Meerol ajaloos ja emakeeles.	
11. VI 35.	10. juunil oli Maardu ja Kallavere algkoolide kevadpidu Maardu kooli väljakul. Kavas oli: näidend, võistlusmängud, koorilaulud ja rahvatantsud. Võrkpallis ja käievõnos tulid võitjaks Maardu algkooli õpilased. Kallavere algkool tõestas selma oma ilusate rahvatantsude poolest. Näidendis oli „Kuidas 7 räbedat lõusid Tõnja sõtta".	
12. VIII 35.	11. aug. asutati ÜHENÜ Maardu osakond. Asutamiskoosolekut kutsus kokku koolijuhataja E. Ojamaa. Koosolekul kõnelesid ÜHENÜ peasekretär Meiksaar	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

ja Maardu koolijuhataja E. Oja.
Juhatuse valiti E. Oja, Leida Jaagutaam, E. Vain, Jaan Mäepea, E. Negalts, E. Sommer.

17.IX 35. 15. sept. s.a. oli Maardu koolimajas Raamatuaasta (RA) aktus, mille korraldas ÜENÜ Maardu osakond. Kõnelesid RA peakomitee esimees kirjanik Ed. Hubel (Mait Metsanurk) ja koolijuhataja Elmar Oja. Aktus oli põimitud läbi muusikapaladega, lauludega ja deklamatsioonidega. Et tutvustada koosolijaid meie kirjanikega, seks oli korraldatud ka näitus.

HARJUMAALT.

Maardus räägiti RA-st. Pühapäeval, 15. stp., oli Maardus raamatuaasta pühitsemise aktus, mille korraldas ÜENÜ Maardu osakond. Kõnelesid RA peakomitee esimees kirjanik Ed. Hubel ja koolijuhataja E. Oja. Aktus oli läbi põimitud muusikapaladega, lauludega ja deklamatsioonidega. Et tutvustada koosolijaid meie kirjanikega, seks oli korraldatud ka näitus.

Ehkki RA-st niipalju räägitud ja kirjutatud, on selle möte maale veel liiga võõras. Üks koosolijaist seletas awameelselt, et tema RA-st nii aru saanud, et sel aastal tuleb „üks ränk odawate raamatute müüt", ja see olewat kõik

17.IX 35 Koolitöö algas I klassiga 16. sept. Uute õpilastena tulid kooli Vain Ella, Niinepuu Aureelia, Liipa Ellen, Negalts Ilme, Kotkas Aino, Sepp Vilma, Kruskman Hilda, Oja Vaike, Vain Laine, Pastik Ülo, Lill Ottoman, Samp Helmut, Meier Helmut, Toomingas Hungo ja Käsnberg. Eelmise aastaga võrreldes on õpilaste koolikohustuse väga paranenud. Puudusid vaid need esimesel päeval, kes klassituma jäänud. Õpetajad olid koolieelse alul Elmar Oja ja Amanda Pechter-Hiljandi. Suvevaheajal on tehtud koolimajas klassides tundmalt remonti, milletõttu vanem klassikomplekt on muutunud palju valgemaks (varem väga pime).

30.IX 35 29. sept. oli lastevanemate koosolek. Koosolekul kõneles koolijuhataja E. Oja pikemalt kooli ja kodukasvatusest. Otsustati ka tarvitusele võtta õpilaste vormi peakatted. Hoolekogusse valiti lastevanemate hult Liina Hiie ja Johannes Krunberg, ning õppenõukogu Juri Sepp.

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
10. nov. 1935. a.	Olin Maardu algkoolis asetäitjaks õpetajaks 18. okt. 1935. a. kuni 11. nov. 1935. a. Asta Promm.	
9/11. nov. 35. a.	Eesti Koolivalitsuse otsusega olen määratud Rehatu valla Maardu 6 kl. algkooli määralisele õpetajaks, arvates 11. nov. 1935. a. Marie Dubas Maardu algkooli õpetaja.	
6. XII 36.	Täna sai Maardu algkool peaaegu uue pianiino, firma H. Romm. Koolil puudus igasugune muusikariist seninii. Vähepuugitud ja sobiva pianiino leidmisega oli päris tegemist, eriti tekitasid raskusi maksutingimused. Sest maksvas ulatus oli muusikariista muretsemiseks kõrgest kr. 200. — 5. XII sain kaaliõpilastelt vaba päeva, ja samal hommikul sõitsime (mina, vallavanem Mõrsama, sekretär H. Gustam, kantseleijõud L. Promm) Tallinna klaveri jahile. Vallavanem näitas armast vastutulelikkust, ja nii õnnestuski meil osta pianiino, kolmeaastase järelmaksuga. Pianiino muretsemine (mitte harmooniumi, nagu alul otsustasime õppenõukogus ja hoolekogus) kerkis järsku päevakorrale just seepärast et kaasõppejõud pr. Dubas on tel pilkel kunstnik, ja siis saab seda mängupuista mitmeti kasutada. Siinjuures tänu vallavanemale.	
1. I 36.	27. XII 36., sega jäulu kolmas püha, oli Maardule oma pea poolest suursündmuseks. See hoolekogu poolt korraldatud pidu oli tõmmanud siinpaljn rahvast kokku, mida maadlased ei mäletele. Mängiti Enn Vaigu „Kraavihallid," kusjuures tänu vaid klaverile sai võimalikuks selle tüki lavastus.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
11. II 36.	23. jaan. 1936. a. katkestati töö Maardu algkooli paarikuu nädalaus lahtipuhkenud sarlatihargnse pärast. Haigestusid 10 õpilast. Hargnus on üldiselt kergekujuline, milletõttu surmajuhtumeid pole ette tulnud. Ühtlasi on levimas ka grippihargnus. Täna, 11. II, algas koolitöö korralikult, uusi haigestumisi pole ette tulnud.	
10. VII 36.	Külastasin kooli E. Kirjand. Seltsi Kodu-uurimise toimkonna ülesandel andmete hankimiseks kooli ajaloo kohta. R. Rägastik.	
1. IX 36.	1936 a. kevadel lõpetasid 6. klassi: Leoniida Elmann, Edgar Arumäe, Voldemar Turovski, Lehtpuu, Elmar Vain, Hugo Arumäe, Eesi Truumaa, Endel Laidma, Arnold Oja, Eduard Voldemar Kuurmann, Laine Jie. Pärast koolitöö lõppu korraldati lõppklassile ekskursioon Tartusse. Summa selleks saadi ameerika loterii korraldamisest.	
1. X 36.	I klassiga algas õppetöö 14. sept. Uute õpilastena I klassi astusid Heino Hiie, Leida Ellik, Elvira Kamm, Verner Teigar, Kalju Truuverk, ja Elmar Kreek. Teiste klassidega algas töö 24. sept. Kooli ilmumine eelmiste aastatega võrreldes oli väga korralik.	
23 X 36.	Koolile osteti raadioaparaat „Maret II", aastase järelmaksuga kr 153.—	
14. XII 36.	Täna lõppesid Rahvuskogu I Koja valimised. Maardu kuulus 18. valimisringkonda, kus kandideerisid Gustav Kurg ja Vladimir Roopere. Maardu jaoskonna valimise tulemused:	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

K. Kurg – 122 häält, V. Roopere – 23 häält. ellaardu jaoskonnas oli hääleõigustlikke kodanikke 302.

RAHVUSKOGU ESIMESE KOJA

18. valimisringkonna

valimissedel

12., 13. ja 14. detsembril 1936.

Kellele annad hääle —

Kriipsuta alla!

Kandidaadid:

KURG, Kustav, 34-a., Tallinn.

ROOPERE, Vladimir, 38-a., Tallinn.

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
12. sept. 1937.a.	Maakoolivalitsuse ettepanekul määras Haridusministeerium Koolivalitsus ülemkohtajaks E. Ojo asemele, kelle Tm koolile valiti, Jakob Alpe'e - end. Paunküla kooli juhatajja. Alpe on õpetajaa ametis alates 1917.a., vahepääal olnud Lääanemaa-valitsuse esimeheks, haridusi, teede ja tervishoiu-osak. juhatajaks Lääne maavalitsuses. Maardu koolile paigutati Alpe Paunküalast omal soovil ja ta võttis kooli asjaajamise üle 12. sept. 1937.a.	
13. sept. 37.	Täna algas kooli õppetöö esimese klassiga. Koolisõidune algul kuulutati Maardu kooli ringkonnas I kl. õpil. 10 last, kes ka esimesel koolipäeval kõik kohale on ilmunud.	
Esmasp. 27. sept. 37.	Täna algas õppetöö ka vanemate klassidega.	
	Õppetöö algas aktusega. Külalisena võttis aktusest osa Jõelehtme kog. õpet. kes pidas aktuse väärtuslikku osa. Aktusest võtsid päälle õpil. osa kõik klassid. ja kooli koolex. ja õppejõuaega. Lõunes. Nimekirja järele peab koolis ilmuma koolikohustuslisi 72 õpil. kes ka kõik esim. päeval koolis on.	
	Seega õpib Maardu koolis 1937-38 õppeaastal: I kl. 7 t. ja 3 p., II kl. 8 p. ja 7 t. III kl. 4 p. ja 7 t. IV kl. 8 p. ja 8 t., V kl. 5 p. ja 7 t. VI kl. 7 p. ja 2 t. Kokku 72 õpilast.	
Pühap. 5. dets. 1937.a.	Möödunud pühapäeval pühitses kool oma 200 aasta juubeliaktust. Aktus algas kell 14. juubelipäeva puhul annetati koolile seltskondlikte organisatsioonide poolt lipp. Lipp on siidist, ühel küljel koolitsisel põhjal kooli nimetus: „Maardu algkool" ja asutamise aasta - 1737.a. ja all Harju maavapp; teine külg on	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

riigi lipu värvides.

Kooli juubelipäeva aktuse kavas oli:

1. Vaimulik talitus ja lipu õnnistamine õpetaja härra Peetsov poolt.

Selle järele - pääle õnnistamist andis proua Õnnik lipuandmise toimkonna nimel lipu üle Haridusministeeriumi koolivalitsuse direktorile härra Villem Alttoale üle palvega lippu Maardu koolile üle anda.

Koolid. direktor vastava kõnega andis lipu üle koolijuhataja härra Jakob Aljas'ele, kes lippu vastu võttes lubas seda väärikalt hoida. Selle järele asusid kolm õpilast auvahtidena lipu juure valveseisakusse kelle hoolens lipp jäi kuni aktuse lõpuni.

2. järgnes härra Riigikogu ja Vabariigi Valitsuse esindaja Haridusm. koolid. derektori härra V. Alttoa kõne. Lauldakse hümni.

3. järgnes kaks sovjetterannet kloveri saatel härra Einbo | Jõelehtme kooruse kõstri | ja proua M. Jubas'e | Maardu algkooli õpetaja | poolt.

4. Pudas' aktuse kõne ensk. juhataja, Mehatu - Iru koolijuhataja Elmar Õje.

5. järgnesid õpilaskoori, õpilasorkestri, - deklamatsioni, ÜENÜ Maardu os segakoori ettekanded.

6. järgnesid tervitused - Har-

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

ja maavalitsuse esimehelt härra K. R. Runsilt, siis Nehatu vallavalitsuselt, Tuletõrje Nehatu Ühingult ja - Maardu Kogult, Nehatu Kindlustusseltsilt, Nehatu Maanaiste seltsilt, Nehatu Naiskoduseltselt, ÜENÜ Maardu osakonnalt, Jm. ja Kallavere kodilt, Kiltsi algkoolilt Lääänemaalt, kelle nimel tõi tervitusi koolijuhataja, proua Elüse Aljas, Harju maakondade inspektorilt H. Suhmerilt, Maardu Isamaaliidu osakonnalt, kelle nimel tervitas Rahvuskogu liige Kustav Kurg, andes kodile üle - kooli asutamise ajajärgul lugema õpetamise vahendi sümbolikes - Suure Piibli ja terve sarja „Täktsamaid riigimehi" - lubades hiljem saata kõik ilmunud köited, jõelehtme kogukuselt, Maardu Tuletõrje Kogu Naisringilt

Telegrafi teel saatsid tervitusi Martin Lutheri Lastekodu juhataja Aumaa ja abijuhataja Aug. Aljas, Eesti Õpet. Selt, Õpetajate Koja esimees Murdmaa, Riikliku propagandatöö juh. E. Kiigaste ja Isamaaliidu peasekretäri O. Pärsolu.

Selle järele esines koolijuhataja Jakob Aljas ajaloolise ülevaatega kooli arenemisest ja tegevusest kooli asutamisest alates kuni käesoleva ajani.

Aktuse lõpsõna ütles koolijuhataja J. Aljas, millele järgnes aktusest osav. poolt orkestri saatel

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

võõger laul „Eestimaa, mu isamaa“.

Aktusest osav. poolt saadeti tervitustelegramm Riigihoidjale.

Juubelipäeva puhul annetati Riigihoidja härra K. Pätsi poolt Riigihoidja näopilt, Väejõe Ülemjuhataja Kindral Laidoneilt Ülemjuhataja pilt; Haridusministrilt rahaline annetus 100 krooni, Harjumaav. nida hulk õppevahendeid ja Riigihoidja poolt 200 kr.

Pärast aktust järgnes teelaua ühine koosviibimine teelaua, millest liigenale 100 külalist osa võtsid.

Järgmisel päeval järgnes õpilaste ühine koosviibimine koos kooliperega ühises teelaua.

Aktuse materjal on koondatud ühte kausta ja asetatud kooli arhiivi.

Aktusel mängis Harju maleva Linnaümbruse maleva orkester, aktusest võttis osa liigenale 500 inimest, ruumide puudusel pidid hulk osavõtjaid aktuselt eemale jääma.

Juubeliaktuse korraldamiseks vabastati koolijuhataja Aljas kolmeks päevaks koolitööst, teada asetas sel korral Harjumaa tagavaraõpetaja A. Kurve.

Kooli juubeliaktuse korraldamisest jäädvustan siia järgmise vahejuhtumise:

Kooli kruudi planeerimisel on

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

omal ajal väga ebapäraselt planeeritud koolimajale juurepääsu tee. Nimelt on see tee, mis suunelt teelt viis vanasse kooli, praegusse koolimaja otte, planeeritud üle asumiku Kuusiku karjakopli külge.

Et kooli juubelipäeva külalistele luua piduliku päeva puhul korralikumat juurepääsu koolile, palusin asumiku, kus Kuusikust endine tee läbi käis, seda teed ajutiselt tarvitada ja avada. Kuusikumaniku loobas seda suurima lahkusega kuid juubelipäeva eelpäeval, laupäeval 27. nov. vedas Kuusikumaniku

Pastiku veerd Pastik, kes selle koha kegelik kasutaja, teele paksu kurva sõnnikut, laotas selle teele laiali ja tegi seega tee kasutuskõlbmatuks, sest kellel peaks tahtmist olema tulla sõnnikuga kaetud teed mööda koolimajja juubeliaktusele. Kuna minu siin olnud lühikese aja jooksul pole jõudnud koh. elanikkude ilmaoleku üksikult tundma õppida, siis pean kokkuvõtte ja järelduse tegema nende kuulduste ja andmete põhjal, mis siin ulles olen kogunud ja saanud. Ja sellel alusel järeldusi tehes olen jõudnud otsusele, et teekatmine koos sõnnikuga oli teatud poliitilise ilmavaate väljendamine. Nimelt on olnud

Pastik end. vapsismi liikumise koh. organisaator ja juht. Ja et väljendada oma halvakspanu valitsusele ja valitsuse juhile-Riigihoidjale, keda me omal juubelipäevale ootasime,

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	sõs kaeti see tee sõnniskuga, mida mööda meie riigijuht Määrdu kooliõpilastele pidi sõitma. Sarnane tegevus on kõbeks mitte üksi selle rumala tee tegijale vaid tervele Määrdule, Mehatu vallale, kelle seas Pästik praegu elab.	
	Jakob Aljas, koolijuhataja.	
Pühapäeval, 16. jaan 1938.a.	Perekondlistel põhjustel vabastati koolijuhataja Jakob Aljas ametikohuste täitmisest alates 7. jaanuarist 1938.a. kuni 16. jaanuarini 1938.a. Teda asetas maakonna tagavaraõpetaja Arnold Kurve.	
	21. dets. 1937.a. korraldas kool koolimajas kooli jõulupühtu. Kavas oli: Laululehtedelt ühislaul „Taeva tähed ilma väed." 2. koolijuhatajalt jõulukõne; 3. Lastekoori laule orkestri saatel 4. õpilaste deklamatsioone; 5. õpilasorkestri ettekandeid; 6. Kaldjate jõulupõõ "laulumäng. 7. "jõulumüsteerium.	
	Jõulupühtu korraldamiseks määras kooli koolekogu 34 krooni.	
	Jõulupühtust võttis päästle õpilaste hulk lastevanemaid ja teisi - noori ning vanu. Meeleolu oli kõigiti ülendav ja õhtuga jäeti kõigiti rahule.	
Pühapäev 27. veebr. 1938.a.	Kesknädalal, s.o. 23. veebr. k.a. korraldas kool Eesti Vabariigi 20 aastapäeva aktuse. 24. veebr. korraldati koolimumes Riigivolikogu koosvalimist, mille tõttu aastap. aktuse	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

korraldamine sel päeval oli osalt takistustega seotud.

Aktuse kavas oli:
1. vaimulik talitus ja ühes sellega Maardu ümbruskonnast ilma- ja vabadussõjas langenute mälestamine; nende mälestämiseks pidasid kõnelad ja auvalvuriteks seisid valveväes kodutütred.
2. Õpilaskoorilt isamaalikke laule.
3. Õpilasorkestrilt vastavasisulisi ettekandeid.
4. Aktuse kõne. Riigivolikogu liikmelt Kustav Kurelt.

Vaimulikku talitust pidas õpetaja Petersoo.
5. Segakoorilaule ÜKNÜ. Maardu osav. segakoorilt.
6. Õpilastelt deklamatsioone.
7. Ühislaule.

Aktusel mälestati järgm. langenuid: 1. Kustav Soigom, surn. ilmasõjas; 2. Aug. Viiskop - vabadussõjas; 3. Karts Lehtmann, Tõnu p. - vabadussõjas; 4. Aleks. Vain, Jüri p. - vabadussõjas; 5. Aug. Sepp, Hansu p. - ilmasõjas; 6. Julius Meier, Jaani p. - ilmasõjas ja Karl Meier, surnud vabadussõjas saanud viigastuste tagajärjel.

Aktusest osavõtjaid oli väga palju.

Aktuse lõpul saadeti Riigihoidjale härra K. Pätsile tervitustelegramm.

Aktuse lõppsõna ütles koolijuhataja Jakob Aljas.

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	Laupäeval 19. veebr. korraldas kool õpilasõhtu; kavas oli: 1. Õpilaskoori laule 1. „Kus Põhjalahe kohiseb" 2. „Kui kumab", 3. „Piiste laul" 2. Deklamatsioone: a). „Kettaviskaja" b). „Eesti talv" 3. Võimlemisharjutusi 4. Kakekõned: „Kärjase kauplemine" b). „Isa" 5. Fälle deklamatsioone - „a). Meie lilkel" b). „Kukeristi peremees" d). „Kilplaputt" 6. Õpilasorkestrilt ettekandeid; 7. Õpilaskoorilaule - a). „Meil koolis väike fütsike" b). „Parvepoiste laul" d). „Minu valge ani" Tantsuks mängis ka õpilasorkester. Õhtu sissetulek oli 60 kr. 59 senti, kus juures puhta tulena jäi kooli hoolekogu kassasse 22 kr. ja 25 senti. Sel päev esinesid üksikettekannetega õpil. Ilma Pilviste, Regina Kalfund, Aino Pärsalu, Ingel Sepp, Ülo Laidmaa, Leo Kalfund, Erna Mätas, Keete Veervolt, Linda Sepp	
18. aprilsel kevadpühal.	Esimesel kevadpühal korraldas kool õpilasõhtu õpilasorkestri ettekannetega. Oli kavatsus korraldada pidu näidendiga ja lavastamisele pidi tulema õp. näidend „Siisi hõimkarbi saladus" kuid üks tegelase haigestumise tõttu tuli sellest loobuda ja pidu edasi lükata. Sellest õpilasõhtust saime tulu 32 kr. 60 s. ja puhast ülejääki 21 kr. ja 09 senti.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

Püha-
päeval
24. apr.

Täna peeti Maardu koolimaimes
kooli algatusel Nehatu valla oma-
valitsuse, koolide ja seltskondliste
organisatsioonide esindajate ühi-
ne nõupidamine järgm. päeva-
korraga: 1. Riigihoidjale tervitus-
telegrammi saatmine; 2. Koosoleku
juh. valimine; 3. Nehatu valla-
volikogule ettepaneku tegemine
esimese Eesti Vabariigi Presidendi
valla aukodanikuks võtmise asjus
4. Nehatu haridustöötaja kurvaldamise otsustamine, aja, koha ja
päevakorra kindlaksmääramine
5. Haridusp. korrald. toimkonna moodustamine;
6. Sooviavaldusi ja läbirääkimisi.

Esimese Eesti Vabariigi Presidendi
ametisse astumise puhul, mis toimul-
täna pealinnas suure pidulikkusega, saadeti härra Presidendile koolijuhataja Jakob Aljas'e
poolt koostatud ja koosolijate
poolt heaks kiidetud järgmine
telegramm:

K. a. Härra Riigihoidjale K. Päts, Tallinn.

Nehatu valla omavalitsuse,
seltskondliste organisatsioonide ja koo-
lide esindajad omal ühisel koos-
olekul Maardu koolimajas, õnnitle-
vad Teid, Härra Riigihoidja, kui
Eesti Vabariigi esimest Presidenti
ja soovivad Teile meie riigi juhti-
mise ja ülesehitava töö jätkamiseks
samasugust püsivust ja osavust, mis
Teil on olnud nende sihtide rajamisel

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

ja meie uue vabariigi põhialuste
leidmisel.

Tahame Teid kui isa usaldada
selle töö juures ja kõigekõrgema kaasabiga, kelle oma ühise
jõuga ja nõuga selleks kaasa
aidata, et meie paljukannatanud
maa ja rahvas Teie osaval juhtimisel jõuaks vastu ilusale ja paljutõotavale tulevikule."

Alljas,
koosoleku juhataja.

Samal koosolekul otsustati teha
ettepanek Pehatu vallavolikogule
et viimane oma esimesel koosolekul valiks esimese Presidendi
K. Pätsi valla aukodanikuks.

Haridustöötaja kohta, mis otsustati ära pidada pühap. 22. mail, leidub andmeid vastavas kaustas, mis pääle haridustöötaja jääb kooli arhiivi. Haridustöötaja üldkorraldajaks valiti koolijuhataja Jakob Alljas.

Õhtu, kell 17 toimus Eesti Vabariigi esim. Presidendi ametivande andmine ja ametisse astumise tseremoonia, mis Riigi Riigihäälingu kaudu edasi anti. Selle puhul kogunesid koolimaja kooliõpilased ja kooli ümbruskonnast hulk noori ja vanu raadio kaudu kuulama ja kaasa elama tähtsat ajaloolist momenti.

Esmasp. 25.IV 38. Täna hommikul toimus koolis Eesti Vabariigi Presidendi ametisse astumise puhul aktus, millest osa võtsid õpetajad ja kõik

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

õpilased. aktusel kõneles koolijuhataja, andis ülevaate esimese Presidendi elust ja tööst. Õpilased esinesid vastavate ettekannetega. Saaldis ühislaulu ja hümni.

Aktuse lõppetes saadeti esimesele Presidendile järg. telegramm:

K.a. Eesti Riigipresidendile

Maardu algkooli õpetajad ja õpilased õnnitlevad Teid härra Konstantin Päts, Teie esimesel tööpäeval Eesti Riigipresidendina.

Soovime Teile eesti rahva vabaduse ja riigi kasuks tõetundes õnnistusrikast tööd.

Teie juhtimisel loodame oma ilusale ja kallile kodumaale helgemaid päivi, mis meid vastu viivad ilusale tulevikule ja igavesti kestvale rahule.

Aleks,
koolijuhataja.

Pärast aktust lahkusid õpilased koolimajast; õppetöö seisis koolis; liputi lehvisid lipuvardas.

Pühap 1. mail. Eila õhtul korraldas koolis noorte ühing koolirunnes peo. Kavas oli Praksi 3 v. näidend „Punased pilved" Kõik tegelased esinesid esimest korda kuid sellest hoolimata kanti näidend ette täiesti rahuldavalt. Näidendis ettetulevaid üksikuid tüüpe esitati nii leemuntult, et see väljakutsus peatste nitmekordse aplausi.

Peost tuli sisse 62 kr. 16 senti, millest jäi puhta tulusa 22 kr. 27 senti.

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

Näidendis olid tegelasteks:
1. Jakob Alpas - Andrese osas,
2. Paul Oja - Piiri osas,
3. Endel Laidmaa
4. Leida Rahula - Miina osas,
5 Edvard Mätas - paruni -"-
6. Herbert Kruuskla - ürääkija osas
7. Hilda Otstak - Kaie osas
8. Aug. Jaluste - kupja -"-
9. Hugo Tõnisgas ja Ed. Pärusalu
sõdurite osas,
11. Helga Jaluste, Milli Truumaa
Helmi Tõnisgas naiste osas,
14 ja Ed. Milk - sepa osas.
Osavõtjaid on pidudel harilikult hüvedavõitu.

Pühap. 8. mail. Täna korraldasime koolis emadepäeva. Emadep. aktus algas koolimajas k. 3 p.l. Aktuse kavas oli: 1. korraal „On õnnis kodu kus suur Jumal" 2. aktuse kõne koolijuhatajalt Jakob Alpsilt: 3. korraal: „Me emadele tänu laulda; 4. Deklamatsioone: „Kallis emakene" „Vanaemale", „Vurr, vurr, vurr, teeb ema rokk" „Heimi kingitus emale", „Ta, emake istud ja ketrad," „Kui ma oleksin linnuke" „Emakesele", „Emale", „Õpeta mind, emakene", „Emale", „Emale", „Tulge kärnest", „Riidetud paradiis" „Meie ema," „Emadepäevaks", „Emale" 4. Koorilaule: „Laul emale", „Ema", „Kord mõtles istus," „Minu isamaa", „Vanaema kelder, lakke". 5. Õpilaste orkestri ettekandeid 6. Lõppsõna koolijuhatajalt ja 7 ühislaul: „Üks päikene säime ül-

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

mas on". Aktusel oli rõõmsatsi rahvast, silmapaistvalt väike aga isasid. Õpilased ehtisid end rõõmsadlilledega. Aktusega võis täiesti rahule jääda.

Lõppsõnas palus koolijuhataja lastevanemaid ja noori tulla järgneval tööpäeval tulla koolihoone korrastamise töödest osa võtma ja kaasa aitama.

Pühapäeval, 15. V 1938.a. Laupäeval oli õpilaspidu; kavas oli: 1. Ed. Nuki 2-v. näidend „Siisi kõrvakarbi saladus"; 2. õpilaskoori-laule; 3. õpilasorkestri ettekandeid; 4. deklamatsioone ja laulumänge. Saatsus mängis õpilasorkester ja koh. asjaarmastajatest koostatud segaorkester. Ettekanded õnnestusid hästi ja peolised jäid nendega rõõgitt rahule. See pidu andis koolile puhast tulu

Pühapäeval, 22. mail 1938.a. Täna toimus valla omavalitsuse, haridusliste organisatsioonide ja koolide ühisel korraldusel Mehatu haridustpäev meie koolimaumes. Kavas oli: 1. „Kool ja kodu kasvatustegurina", millest refereeris vana haridustegelane ja koolimees-Riigivolikogu liige Ernst Särgava. 2. „Üldharidus ja kutseharidus rahva tuleviku kindlustamisel", refereeris Haridusministeeriumi kutsehariduse nõunik pr. Alma Martin; 3. „Rahvaraamatukogud eneseharimise tegurina" ref. Harjumaa koolide inspektor Hugo Salumaa; 4. „Ümbruskonna kultuur-ajaloolise arengu ja selle säilitamise tähtsus" refereeris

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

Riigivolikogu liige vannut. adv. Kustav Kurg; 5. „Maateatri osa rahva kasvatamisel", ref. Hariduslüidu peasekretär hr. Verner.

Haridus päeva avas ja juhatas koolijuhataja Jakob Aljas. Kõnede vahel oli lühikesele laululehtedelt, N. Õhtu. Maardu ös. laulukoori etteandeid, õpilaskoori ja õpilasorkestri etteandeid

Haridus päevast osavõtjate juuresolekul istutas Riigivolikogu liige Kustav Kurg teise päevakorra punkti järele kooli õpilaspere osavõtul kooli õuele, varem selleks väljavalitud kohale kesti esimese Riigipresidendi nimele tamme. Enne tamme istutamist andis Kustav Kurg lühikese ülevaate Presidendt Konstantin Pätsi eluloost ja tegevusest. Istutamise momendil heisati sini-must-valge lipp varre ja pärast istutamist laulsid osav. hümni. Tamme juurte mullaga katmist ja augu täitmist toimetasid eelpool nim. referendid, kooli õppejõud ja vallavanem K. Jussi

Tamm otsustati istutada koolijuhataja ettepaneku kohaselt kooli õppenõukogu 18. mail 1938. a. peetud koosoleku otsusega ja selleks noore tamme muretsesid metsast kohale Feliks Piirsalu ja Ants Björnberg. Kõik tamme istutamisest osavõtjad kandsid oma nime kooli külalisraamatusse.

Haridus päevast võttis osa umbes 300 inimest. Päev lõppes koolijuhataja

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

lõppsõna järele ülendavas meeleolus ühise lauluga „Õnnista ja õnnesta"

Piha-päeval 29. mail 1938. a. Õila lõppes koolis õppetöö ja täna peidas kõik vastava kasva kohaselt koolis lõpetajate päeva. Lõpetajate päeva aktuse avas koolijuhataja ja tervitas ühtlasi lõpetajaid maakonnivalitsuse esindajana. Sellele järgnes kontsert osa raadio kaudu. Siis tervitas lõpetajaid Presidenti ja haridusministri, kelle kõned anti samuti koolidele edasi raadio kaudu. Sellele järgnesid õpilaskoori ja õpilasorkestri ettekanded, klassi-esindajate ja külaliste tervitused. Telegrafi teel saatis lõpetajaile tervitusi Riigivolinikuga Ciiger Gustav Jung.

Kooli hoolekogu, Nõhatu Maamaiste seltsi, Tuletõrje Maardu Kogu ja Õ.Ü. Maardu vs. ühisel ettevõttel annetati lõpetajaile ilukirjanduse „K. Päts - kogutees" ja mäluasju. Kooliõunumid olid nooremate õpilaste poolt dekoreeritud lilledega ja pärgadega. Aktusest oli rohkesti osavõtjaid, aktuse sisuline osa meeliülendav ja haaras.

Maardu algkoolis lõpetasid käesoleval aastal Elmar Kuivallik, Helmut Kuurmann, Johannes Trummaa, Richard Pärnsalu, Herald Surkamägi, Edgar Tomingas, Agnes Piiroja ja Leete Veerwald.

Õpilaste edasijõudmise ja ühest kl. teisse viimise kohta leidub andmeid kooli õppenõukogu protokolli raamatus lk. nr. 35 ja 36.

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

Viimane koolipäev möödus ülendavas meeleolus. Õppetöö ei olnud. Lõuti ühiselt raamatuid, märgiti koolivüel ja arutati ühes koos maiustusi süües koolimaias murul lamades ja istudes möödunud koolimaastu sündmusi ja mälestusi. Kell 12 kogunesid õpilased klassi, jukatejuhatas seal kogu koolipere kõne, sellele järgnes õpilaste ühislaule, mille järele jägas koolijuhataja kõigile õpilastele käte klassitunnistused.

Lahkusid õpilased - ja koolimaast oli lõppenud.

Möödunud koolimaasta lõpetes rahuldav. tagajärgedega; õpetüös erilisi tahistusi olnud. Töö seisis koolis küll üks päeva haiguse pärast, samuti puudusid samal põhjusel üksikud õpilased aasta kestel, aga see õppetöö edukust ei tahistanud.

Lastevanematega oli vahekord koolil hea. Võõtsti käsikäes koolis õppenõukogu ja hoolekoguga ning kõik otsused kooskõlastel tehti ühel häälel ja üksmeelselt. Vallavalitsusega oli vahekord hea.

Kultuurilise tasapinna tõstmine väljaspool kooli sündisid kooli algatusel ja kooli kaudu. Ühtü. Maardu ev. ja Kultuurja Maardu kogu tegevus piirdus ainult mõne kirgemaalise näidendi ettekandmisega. Pea kavades seisis ainult näidend ja tants. Sellele lisaks korraldas Ühtü küll veel üks kuhikeseajalised vahvatantsu kursused ja võttis oma

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

meeskooriga osa ülemaalisest osakvahelisest tervituste saatmisest Riigivanemale.

Pidudel armastati tarvitada alkoholi; eriti oli seda märgata tuletõrje pidudel.

Üldiselt oli seltskondline töö ja hää vahekorra alalhoidmine imbruskooriga hoopis raskem, kui kusagil sisemaal, kus rahvas võõrem on läbiimbunud paljima aegu kultuuri õhkkonnast ja mõjust.

Õppeaasta algul asutati koori õpilastest-tütarlastest kulpillide koor; seda juhatas kooli endine õpilane Feliks Pärsalu Saha as. Mängurüstad muretsesid vanemad, mis umbes 400 kr. läksid maksma. Õpilasorkestril oli suur edu edasijõudmises. Noodid muretses kool.

Sügisel organiseeris õp. Marie Dubas Tõhkl. Maardu os. juure segakoori; koori esines keskm. 20 lauljat. Ettekannetega esineti aktustel ja pidudel. Kooli juures töötas noorte üking; liugetes olid koolikohustuse lõpetanud noored kuni 20 a. vanadusenii ja õpilased viimasest klassist. Töö. koosolekuid peeti igal reedel; nende vältus ilma vahesajata oli 90 minutit. Selle ja vältusel tehti praktilisi töid, lauldi ühislaule, õpiti rahvatantse ja mängiti seltskondlisi mänge. Töö kavas oli raamatukõitmist, tapitseerimine, värvimine õlivärviga, käsitsimine, rootsivärvide tarvitamine, pesulappimine, köögi ja elumiinide korrastamine. Ühingus oli organiseeri-

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	17 noort, kes püsivalt kõrvitest, ühingu poolt korraldatud iniutstest osa võtsid. Ühingu vanemaks ja juhiks oli koolijuhataja Jakob Aljas; teda aitasid tööstamisel juures Kaasa õp. Marie Dubas ja prl. Tamaara Romanjuk. Suur osa ühingu liikmeist ja osa õpilasi, arvult kokku 18, võtsid ohvrahelisest juurvilja korvatavmise võistlusest osa, mis korraldati kooli algatusel.	
Pühapäeval, 11. sept 1938. a.	Täna andis koolijuhataja Jakob Aljas kooli asjaajamise üle õp. Marie Dubasele, et ise asuda ka algkooli juhtimisele, kuhu teda Haridusministeeriumi poolt Maakoolivalitsuse ettepanekul määratu.	
26 sept. 1938 a.	Harjur Maakoolivalitsuse ettepanekul määras Haridusministeerium Koolivalitsus Maardu algkooli juhataja kohustetäitjaks õp. M. Dubasse, arvates 15. sept 1938 – 1aug. 39. M. Dubas, Koolijuhataja k.t.	
1. okt. 1938. a.	Haridusministeeriumi otsusega olen määratud Maardu algkooli õpetajaks, arvates 15. sept. 1936. a. kuni 1. augustini 1939. a. – seega esialgu üheks aastaks. Ametikohuste täitmisele asusin 28. sept. 1938. aastal. Kusta Jurnas, Maardu algkooli õpet. k.t.	
1 okt. 38.	Käesoleval õppeaastal algas õppetöö 1 klassiga 12 sept. õpilased, arvult 8, ilmsid kõik. Õppetöö kõikides klassides algas esmaspäeval, 26. sept. õpilaste arv	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	kõikides klassides kokku 64. Õppetöö 1. poolel oppeaast. areneb normaalselt.	
9. I 1939.	22. detc. oli õpilaste jõulupuu. Kavas oli: 1. ühislaul 2. Koolijuhatajalt jõulukõne. 3. Õpilaskoori laul 4. Ü.E.N.Ü. os.s. segakoori laule. 5. Deklamatsioone. 6. Elav pilt (Jeesuse sünnilugu.) Osavõtt oli rohke, ligidalt ja kaugelt oli osavõtjaid kokku kutsud, ning meeleolu oli ülendav. Teisel jõulupühal oli õpilaspidu. Osavõtt - Maarahva kohta - rohkearvuline. Ettekanded õnnestusid hästi.	9
27. II 1939.	Meeleülendavaks ja pühalikuks kujunes täiskoolne Eesti Vabariigi sünnipäeva pühitsemine koolikorvalõnel. Aktuse kava. 1. Avasõna -- koolijuhatajalt 2. Õpilaskoori laul (orkestrita.) 3. Massideklamatsioone 4. Vaimulik talitus. õp. Petersoolt. 5. Õpilaskoori laul orkestri saatel. 6. Aktuse kõne Rokl. häärd K. Reerelt 7. Kodutütarde ja noorkotkaste pühalik vandetõotuse andmine. 8. Ü.E.N.Ü. m.o. segakoorid laule. Saal oli rõkkalikult ja maitsekalt dekoreeritud ning osavõtjate arv oli küll mõtte 110-kõik ei mahtunud kaugelgi saali ära. Ettekanded olid hästi ettevalmistatud ja õnnestusid hästi. Kodutütred ja noored kotkad saatsid tervitustelegrammi E.V. Presidendile.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	Õpilased osavõtjad üllatid, et pole enam mollalgi ülesanded sarnaseid ülesandvaid silmapilke.	
12. mai 1939. a.	Metsapäev Maardu algkoolis. Päeval selgitatud klassis kõikidele õpilastele puude kasvuomadusi ja nõudlikkust mullastiku suhtes käsitledes neid puudüke, mis Maardu ümbruses olemas; selgitatud nende kultiveerimise viise ja kasutusvõimalusi. Teise metsapäeva osana tutvustatud õpilasti ja õpetajatega ühine jalutuskäik koolimaja lähemas ümbruses õppides selle käigul tundma puid nende ümbruse alusel – välisjoni ja pungade järgi ja näidides iht-liest nende elust-olust. Viimase metsapäeva osana toimus kuuli õue põhjast ja idast ümbritseva tara äärde puuskede davaia istutamine ja mänguplatsi põhjapoolsesse serva mäenõlva rajamine kaitseks külmade tuulte vast. Õpilased olid väga innukad ja tähelepanelikud selgituste jälgimisel ja tegid ka tegelikke töid üsna korralikult. V. Põder Maarun metsandusringkonnast	
14. mai 1939. a.	Oli korraldatud emade- ja kasvupäev Koolis poolt. Osavõtjaid olnus ca 100. Ettekanne teemal „Edasitarvitamise võimalused". Päev läks hästi korda. Gunter Pern	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused

Lõpetajate päeva aktuse avas koolijuhataja. Järgnesid muusika ettekanded, koolijuhataja kõne noortele. Selle järele kõneles lõpetajast klassivanem. Lõpetas oma kõne tänusõnadega koolile ja koolijuhatajale andis viimasele üle lõpetajate nimel kingituse. Aktus lõpetas ühise lauluga „Eesti lipp".

Noorte rong kooli juures lõõtas korrapäraselt ja intensiivselt. Ka koroldeki Maardu algkoolis koolipoolt koostet-aktuse-lõpetamiskirikelkonna laupäeval sõidutee mälestusse samba hääks.

Aktusel kõnelesid lõpetamise kirikuõpetaja ja vabl. härra Gustav Kurg oma tähelkord kooli ja koolihoolekogu nõuk kooli ja vallavalitsusega oli aega hää. Samuti hää oli kooli ja ümbruskonna vahekord.

sept. 1939. Uus kooliaasta algas 11 sept. I klassiga. Klass on 16 õpilast noorem / seitsmeaastane vabakuulaja. Kooli ülemjuhl kõrk ja selle lõtlu algas õppetöö normaalselt.

25 sept. algas koolilõõ kõigi klassidega.

Kooli ülemus terve õpilaspere 100 %.

22 oktoobril õnnestud lastevanemate koosolek oli seekord tavalistest pidulikum- arvese võttes praguseid raskeid aegu. Eriliist tähelpanu osutas ja erilise sooja- rega kõneles koolijuhataja lastevanemate sooja loidu lähtumust, kuid preili pettumusega nentima, et lastevanemail on raha (s.o. kulud) kallimad kui laste terviz.

V ja VI klass saad omale uued lauad ja pingid, mis vastavad nüüdsaeg nõuetele.

sept

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
detsember 1939.	Jõulupuu laste korraldati 28. dets. Kavas oli: 1. ühislaul „Oh sa rõõmustav" 2. koolipuhatajalt jõulukõne. 3. Õpilaslaule. 4. Jõulumäng. 5. Segakoori laule. Jõulupuu korraldamiseks saalikoga määras 30 kr. Jõuluõhtust võtis päale õpilaste hulk lastevanemaid ja seisi-noori nagu vaun. Kõik jäid väga rahule, seäranis lapsed.	
jaanuar 1940.	Õppetööd pidi kool alustama 8 jaan. 1940.a. Kuid suure külma tõttu - 35° C. õppetöö seisis.	
veebruari kuu 1940.	Õppetöö sesis Maarde algkoolis enakorralise külma tõttu jaanuari ja veebruari kuudel kokku 12 päeva. Vabariigi 22. aastapäeva aktuse korraldati 23. veebruril algusega kell 6 õhtul. I Vaimulaku Ealitsus-preelas Jõelähtme kogduse õpetaja härra Petersoo. II Aktuse kõne - Riigivolikogu liikmelt-härra. Gustav Kurelt. III Õpilas orkester IV Õpilaslaule. V Segakoorilaule Ü.E.N.Ü. Maarde osakonna segakoorilt. Paraadmarsiga hõng lauludega esinesid Koolulised ja noored kolkad. Rahvast oli väga palju.	
märts 1940.	Koolipeod ühes aspade loteriiga korraldati kõrvalle teisel pühal, s.o. 25. märtsil k. a. [Eelmine koolipidu korraldati jõulu Rolnandal pühal.] Mainitud pidude puhastulu on ette-nähtud VI kl. õpilaste ekskursiooni jaoks.	

Selles Haaru algkooli kroonika-
raamatus on kakssada kaheksa-
kümmend kaheksa (288) lehekülge-
tatud lehte.

Nehatu, 17 juunil 1925 a.

Wallawanem Jüssi.

Sekretär

Nehatu Valla Valitsus Harjumaal

TÜHJAD LEHED